

TOULON 3. O dogodkih v predmestju Maison nouvelle se nadalje poroča, da je štela množica, ki je vdrla v cerkev, približno 2000 ljudi. Ti so razbili tudi svetilke in druge predmete ter so vse zažgali ob petju revolucionarnih pesmi. Orožniki, ki so posegli vmeš, da vzpostavijo red, so spravili varnost župnika in cerkovenika.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 3. junija 1904.

Ruski listi, oziroma vojaški pisatelji do kazujejo dalje z vrstami argumentov, da zavzete Kinču a samo na sebi — torej ne glede na grozne žrtve, ki jih je zahtevalo od Japoncev — nikakor ni dogodek tiste važnosti, kakor uverjajo japonofilski viri. Timčenko Ruban povdarja posebno v »Ruskem Invalidu«, da pozicija pri Kinču u nikakor ni bila kaka utrdba ali trdnjava, ampak je bila le v naglici prirejena pozicija v pred polju port arturskem, kakoršnih je še mnogo. Tudi ni res, da so Rusi ostavili zemeljsko ožino pri Kinču u in tako prepustili Japoncem »ključ do Port Arturja«, ampak umaknili so se le na pozicijo, ki zapira rečno ožino proti Port Arturju. Od te pozicije do Port Arturja je še 50 verst (1 km = 0.9374 verste) in še več takih pozicij, katere bodo ruske čete — pravi »Ruski Invalid« — umakajese korak za korakom branile in tako zadrževale na številu močnejega sovražnika. Ali ko pride sovražnik pred Port Artur? Mari se trdijo ne gradijo za to, da so oblegane? Tu je pomanjkanje na živi moči nadomeščano po moči utrdov, po izbornem prilagodenju istih k terenu in po raznih krajevnih okoliščinah, izredno povpešujočih obrambo.

Da, to treba posebno povdariti — ker tudi mnogi Slovenci ne mislijo na to —, da na otoku Kvantungu, na čegar skrajni južni točki je Port Artur, Rusi sploh nimajo večjih vojni mas in da so Japonci povsodi v veliki premoči. Če uvažujemo to dejstvo, moramo priznati, da so ruske čete pri Kinču u delale prave čudeže in dosegle najslabje vsepeh, provzročivše Japoncem take silne izgube.

To resnice občutijo tudi japonofilski viri. Zato uporabljajo vso bogato zalogo svoje frazeologije in pretiravanja, da bi dokazali, da je bilo junaštvo na japonski in ne na ruski strani. V ta namen ne povdarjajo le, da so bili Rusi v utrjenih pozicijah, ampak da je bilo strelno orožje vseh vrst na obeh straneh povsem jednako veljavno. No, če bi imeli čitatelji teh virov malec soli v glavi in malec sposobnosti za razmišljanje, bi se morali oglašati: »Stojte! Kako to? Saj sta nam, odkar je začela vojna, dokazovali dan na dan, da japonske puške visoko nadkriljujejo ruske glede preciznosti, in da se ruska artilerija niti primerjati ne da z japonsko!!«

Tako bi zaklicali, ako bi znali malec misliti. Ker pa ne znajo misliti, verujejo to, kar so včeraj čitali, in verujejo to, kar čitajo danes, če tudi je to današnje v direktnem nasprotju z včerajšnjim!! Dosedaj je bilo rusko streljanje vedno brez efekta. Sedaj pa, ko so ruske kroglice pri Kinču u tako temeljito razčevale japonsko vojsko, ki je bila v štirikratni premoči, sedaj se navaja v opravičevanje in v slavo Japoncev, da je bilo strelno orožje enakovredno na obeh straneh!!

To pa niti ni res, kar se dostaje artilerije. Topovi, ki so jih rabili Rusi pri Kinču u so bili nekdanji kitajski topovi različnih tipov in različnega kalibra, kar je silno oteževalo možno rabo teh topov. Ti kitajski topovi so bili že taki, da se je bilo že pred leti sprožilo vprašanje, naj se oddajo v kak — muzej! Če so pa Rusi vendar — vzlic dejstvu, da so stali proti veliki premoči in da se artilerija v Kinču u niti primerjati ni dala z oboj Japoncev — prizadele Japoncem take silne izgube, prisilivši jih v devetkratno ponavljanje naskoka: potem mislimo, da treba že priznati, da junaštvo je bilo — na ruski strani.

Opravičeno pravijo »Novosti«: »Jako rezervirani ton japonskih depeš in popoln molk o japonskih izgubah izživljata misel, da je bil spopad pri Kinču u jedna onih zmag, ki tesno meje ob — poraz! Ruska pozicija je le zato prešla v japonske roke, ker so branitelji hoteli ohraniti svoje moči za obrambo Kvantunga in Port Arturja. Boj pri Kinču u bo v svojih posledicah bržkone spominjal na

boj pri Borodinu in njega moralni pomen bo težko vspodbujevalen za japonsko vojsko«. (Borodino je v guberniji moskovski. Tu so imeli Rusi v letu 1812, 7. septembra, krvavo bitko z Napoleonom I.).

Dijaški manifestacijski shod v Pragi.

(Dalje.)

Živimo v dobi, ko se je globoko in nevdržljivo hrepenenje po izomiki in izobrazbi polastilo celó najnižjih stanov vsacega naroda, živimo v dobi, ko moderna civilizacija kliče po popularizaciji vede in tehničnega napredka, živimo v dobi, ko se male univerze smatra za bolj potrebne in bolj koristne zahteve kulture in napredka civilizacije, nego velike. In v tej dobi vlada ne podpira tega našega plemenitega mišljenja in stremljenja, noče nam izpolniti prvih naših kulturnih teženj temveč hoče vedno še izhajati s svojo metodo iz predmarčnih časov ter iz političnih vzrokov za korist manjšine potlačuje, kjer le možno, te plemenite težnje nemških narodov avstrijskih, ter daje s tem narodu nemškemu razum narodno jezikovnega privilegija še monopol kulturni. (Pritrjevanje). Dasi je srebno avstrijska država doživela mnogo izprememb in prevratov, dasi se avstrijski državniki v svoji politiki nikdar niso odlikovali s svojo doslednostjo ter so padali iz ekstreme v ekstrem, vendar so si ostali dosledni v negaciji tega, kar slovenski narodi neobhodno potrebujejo k svoji eksistenci in k svojemu samostojnemu razvitku in kar šele napravlja narod v resnici narodom.

V resnici, kako silovito se moramo poganjati za vsako drobtinico, koliko boja in napora nas stane izpolnitev naše najmanjše in najneznatnejše kulturne zahteve! Kako plemenito in velikodušno se pač ravna z narodom, kateremu se ima država toliko zahvaliti! Da, oni § 19. državnih osnovnih zakonov, kateri jamči vsem narodom enakopravnost v šoli, v uradu in v javnem življenju, je za nas Slovence in za nas Slovane v obče npravnostno trpka, krvava ironija in po vsej pravici lahko kliče »difficile est, satiram non scribere!« (Burno pritrjevanje).

Herbst-Benstov centralistični sistem napovedal je že zdavnaj svoj bankrot. Vzlic temu pa se staro avstrijsko birokratično-centralistična klika krčevito drži tega sistema. In primerjal bi jo potapljajočemu se, ki se s svojimi poslednjimi slabimi silami bori z razburkanimi valovi, navzlic temu, da si je v svesti, da je vsak trud zastoj. Za dve državi, vladani v nemškem duhu, ni prostora v sedanjih Evropi. (Tak jest-klic).

Slovenski narodi so v poslednjem času navzlic vsem neprilikam tako zelo napredovali v gospodarskem, kulturnem in političnem oziru, da je izključeno, da bi se sedaj posrečilo to, kar se ni doseglo v onih prejšnjih tempih dobrih narodne nezavednosti in navzlic največjim naporom, namreč podjarmljenje slovenskih narodov v narodnem in kulturnem oziru. In ako navzlic vsem našim besedam ne sprevidijo tega, ali nočejo sprevideti, oni, ki vodijo usodo te države, ako hočejo navzlic vsem razočaranjem zapeljani in razdrti državni voz po sedanjih poti potegniti iz blata, potem pride pač čas, ko jim z ironično-satiričnem smehljajem opravičeno poročemo s pesnikom Voltairejem: »Tu l'as voulu. Georges-Dandin, tu l'as voulu...!« (Pritrjevanje).

Koliko bolj so besede, ki jih je napisal znani antropolog Giuseppe Sergi v spisu, ki je izdal letošnje leto circolo academico italiano v Inomestu o nujnosti ustanovitve laške univerze, resnične in opravičene, glede zahtev naroda slovenskega na polju kulturnem! »Avstrija je država z različnimi narodnostmi; vsaka potrebuje svojo posebno kulturo, ki je primerna njeni naravi in njeni zgodovini. Vsaka si želi izobraziti in razviti svoje duševne energije. Če bi se pustila vsakemu narodu v Avstriji popolna svoboda, da živi v svoji lastni sferi in da ustanovi sebi one institucije, ki jih potrebuje in katere so izraz onih potreb, nastajajočih v teku socialnega razvika, potem bi gospodoval mir in napredek med narodi. Državi bi potem tudi ne bilo treba bojevati trdi boj za obstanek.«

Nikdo nam ne more prigovarjati, da naš narod ne hrepeni z vso silo po izobrazbi in omiki.

Da, pravičnost in interes države same zahtevata, da dobi vsak narod svoje narodne

šole, da se mu da njegovo pravo in se mu s tem omogoči, svobodno in individualno razvijanje svoje duševne energije. In zato zahtevamo tudi mi z vso silo svoje pravo, zahtevamo, da se nam izpolnijo naše kulturne zahteve, da se ne bo slovenski dijak odtuževal svojemu narodu, in da se narod sam ne bo potuževal. (Pritrjevanje).

Ne bom se spuščal tu v široko razpravljanje o naših kulturnih zahtevah. Saj je itak vsakemu izmed Vas znano naše žalostno stanje! Ako omanim, da imamo Slovenci na Koroškem le 4 samoslovenske in 82 utrakvističnih šol, v katerih se že v drugem razredu vrši pouk v nemškem jeziku in katere so radi tega prave potujočevalke našega naroda, in da se razum tega nahaja na slovenskem ozemlju koroškem še 30 samonemških ljudskih šol, kjer se takoj o začetku slovensko deco poučuje v nemščini; da nam celo na Kranjskem, kjer je avtohtono prebivalstvo slovensko, v primeri z drugimi naprednejšimi deželami še manjša 268 ljudskih šol k izšolanju vse naše dece: mislim, da sem dovolj karakteriziral naše stanje!

Narod slovenski nima niti dovolj slovenskih ljudskih šol, nima nobene slovenske mešanske šole, nima svojih gimnazij, nima svojega kulturnega ognjišča in središča. (Sramota klici!)

Vseučiliški profesor g. Jan Kvičala je v dveh uvodnih člankih od dne 29. in 30. aprila t. l. v praški »Politiki«. »O kompetenci glede ustanovitve univerze«, neovrgljivo dokazal, da je edino le vlada kompetentna za ustanavljanje vseučilišč in da so tu že tri vlade, namreč ministerstvo Auerspergovo, Tassljev in Körberjevo, izjavile, da je v mejah zakona od dne 27. aprila 1873. (št. 63. drž. z.) edino le vlada opravičena ustanavljati vseučilišča. Edino le na vladi je torej, da popravi slovenskemu narodu kruto krivico, ki se mu godi.

(Zvršetek pride.)

Glasovanje v delegacijah za milijone, ki jih zahteva vojna uprava, in Italijani.

»Piccolo« je zopet enkrat v huhi zadregi. Mučijo ga strašni dvomi. Kako so prav za prav glasovali italijanski delegatje? So li glasovali za ali proti milijonom?!

»Piccolo« se dela kakor da ne ve, in pravi, da ga mučijo mučoi dvomi. Prosi celo odgovora in pojasnila. Koga hoče imeti za norec? Nu, seveda, temu lahkovernemu in nerazsodnemu tržaškemu prebivalstvu trsi peska v oči. On da ne ve, kaj so delali in kako so postopali njegovi delegatje?! Nikdo mu ne verjame tega. Stvar je taka, da si ne upa trditi, da so glasovali proti, da so glasovali za, ali da so se izgubili kam v stran v grmovje po njihovi slavni navadi, tega pa si tudi ne upa povedati, ker noče in ne sme odpreti svetu oči, da bi videl, kakova je prav za prav tista »opozicija«, ki jo tira italijanska delegacija. V Trstu je hrupna in šumna, na Dunaju in v Budimpešti pa je nič ni! Se svojimi »dvomi« in prošnjami, naj se mu stvar pojasni, tira italijansko glasilo nevredno komedijo, kakoršnje uprizarja italijanski poslanci, kadar govore svojemu občinstvu o grozni »opoziciji« proti vladi. Isto italijansko glasilo, ki je točeno obveščeno o vsaki nameri, o vsakem ukrepu, sklepu in koraku italijanskih poslancev in sicer tako točno, da često prinaša — taki slučajji so se pripetili že večkrat — govore italijanskih poslancev še prej, nego so bili govorjeni v parlamentu: isto glasilo da ne bi vedelo o glasovanju italijanskih delegatov ob toli važnem vprašanju, toli globoko posezajočem v gospodarsko življenje?! Nu, pa bodi povedano na tem mestu: italijanska gospoda so pokazali zopet enkrat, da so se svojo nevredno politiko zapravili svojo svobodo v postopanju, zbok česar je vedno kričeče nasprotje med njihovimi besedami v domovini in med dejanji na Dunaju, oziroma Budimpešti.

Izpiti na zagrebškem vseučilišču.

Kakor poročajo z Dunaja, je odposlalo c. kr. naučno ministerstvo na vsa avstrijska vseučilišča odlok, na podlagi katerega zmorejo v bodoče slušatelji prava, pristojni v Istro ali Dalmaciji, veljavno izvršiti svoje pravne študije tudi na vseučilišču v Zagrebu. Ako so tamkaj položili državne izpite, potrebne po hrvatskih predpisih, vspejemali se bodo v konceptne službe tudi v C'sajtaniji, pod pogojem, da napravijo en dopolnilni

izpit. Ta izpit bodo morali napraviti na Dunaju pred komisijo, sestavljeno iz ministerjalnih uradnikov. In sicer bodo polagali te izpite le v hrvatskem jeziku.

Baron Banffy izvoljen poslancem.

V Szegedinu, v drugem mestu Ogrske, je bil izvoljen državnim poslancem baron Banffy, bivši ogrski ministerski predsednik in ogrski viši dvornik in sicer na program, ki zahteva, da se Avstrija in Ogrska v carinskem pogledu ločita. S to izvolitvijo je dobil sedanjí ministerski predsednik Tisza znaten udarec. Znamenito je, da so državni uradniki po ogromni večini glasovali proti liberalnemu, to je vladnemu kandidatu in za barona Banffyja — kateremu so, dospevšemu v Szegedin — prirejale neštete množice viharne ovacije in so se njemu na čast vršile šumne slavnosti.

Angleška ekspedicija v Tibet.

Ta ekspedicija je v zadnjih dneh nalletela zopet na nepričakovane ovire, kar pa ne bo zadrževalo Angležev na prodiranju v Tibet, ako jih ne zaustavi kaka druga sila. Ekspedicija je imela v Gyantse resan boj s Tibetanci. V tem boju je bil en častnik ubit, trije pa ranjeni. Angleži so morali z naskokom vzeti vas Palla. Naskakovati so morali hišo za hišo, v katerih so se Tibetanci trdovratno branili. Ranjeni Tibetanci, ki niso mogli več streljati, so metali kamenje na Angleže ter so se branili z nohti in zobmi, dokler niso podlegli angležkim bajonetom.

Devet stotnih pehote gre Angležem na pomoč.

Amerikansko brodovje v Evropi.

Amerikanske oklopnjake »Baltimore«, »Cleveland« in »Olympia«, ki pripadajo evropski eskadri, so dospale dne 1. t. m. v Tanger.

Oklopnjake »Kearsage«, »Alabama« in »Maine« pod poveljstvom admirala Barkerja pa v Lizboni.

To amerikansko brodovje obišče baje tudi druga evropska pristanišča.

Iz Vatikana.

Iz Rima javljajo, da odpravi papež za predstoječe volitve za italijansko zbornico »non expedit« v vseh pokrajinah Italije razun Rima. To je: dovoljeno bo vernikom, da se zamorejo vdeležiti volitev za italijansko zbornico. Svečnikom bo zabranjeno kandidirati.

Trdi se, da v konzistoriju, ki se bo vršil v tekočem mesecu, ustanovi papež novo apostolsko delegacijo v Berlinu.

Dnevne novice.

Nova pristaniščna dela. »Piccolo« je prejel po telefonu z Dunaja vesti, da je druga skupina pristaniščnih del poverjena v izravnje konzoriju tvrdek Gorup, Antonelli in Dreossi, Gairinger in Kochel. Ta dela predstavljajo vrednost 24 milijonov.

Vprašanje javnih kopališč! Prejeli smo: Te dni je mnogo čitati o tržških ljudskih kopališčih.

»Sole« priporoča napravo ljudskega kopališča na odprtem morju, in sicer v bližini obrambenega zidu pred novo luko.

Ta ideja, ako bi bila izvedljiva, bi bila najprimernejša za prebivalstvo mesta in bližnje okolice. Žal, da ni nikakega upanja za tako napravo na omenjenem kraju. »Židovi« pa je bil objavil nasvet, ki priporoča naj se za Škorkljane, Rojančane in druge ustanovi kopališče v Barkovljah!! Kedo neki bo hodil iz Škorklje kopat se v Barkovlje, ko bi mu trebalo hoditi tja dobre pol ure in tudi vož?!

Naše mnenje je, da bi se dalo stvar prav lahko urediti, ako bi bilo dobre volje, katere pa, žal, primanjkuje v Trstu — ko gre za to, da bilo pomagano revnejšim slojem.

Mestni magistrat in žnjim razni tržaški milijonarji naj bi se odločili napraviti ljudsko kopališče na enem ali drugem kraju, v bližini obrežja in to na način, kakor je bilo Buchlerjevo kopališče (plavajoče). Za prevoz ljudstva naj bi našli par malih brodov na paro in naj bi določili najnižjo možno ceno za prevažanje. Tak parnik bi prevažal lahko par tisoč ljudi na dan in bi se izplačali stroški tudi ob minimalni vozni ceni. Ako

pa bi se to tudi ne izplačevalo, naj bi mestni gospodarji pomislili, da gre tu za dobrobit vsega mesta, ker se s kopanjem krepki in utrja zdravje prebivalstva in boljše javno zdravstveno stanje. Ako bi imeli tudi reveži priliko za kopanje v zdravi čisti vodi, bi to gotovo dobro uplivalo na zdravstveno stanje vsega prebivalstva.

Tako kopališče bi pa imelo še drugo dobro stran; moglo bi se je namreč po potrebi premikati z enega kraja na drugi in bi ne bili nikdar v skrbeh, da ostanemo kar čez noč brez vsakega kopališča za ljudstvo — kakor se to prav lahko dogodi, ako država zapre kopališče pri svetilniku.

Nekoliko občin, nekoliko kaki mešeni in stvar se lahko izvrši v kratkem — ako je volje za to.

Draginja mesa. Reški »Novi list« toži o druginji mesa ter pravi, da izpod dve kroni ni možno dobiti na Reki kilogram mesa dobre vrste in od dobre zadnje strani. Najbolja vrsta stane celo 2 kroni 60 stotink!

Tožba o draginji mesa prihajajo tudi iz Hrvatske, Ogrske, Avstrije, Nemčije, Italije — in drugod. V Zagrebu je najnižja cena slabemu mesu zadnjega dela 1 krona 80 st., v Milanu 1 lira 90 cent. Tako je tudi na Španskem in Angležkem. Po vsej Evropi je cena govedini poskočila.

Vzrok tej druginji je ruskojaponska vojna. — Rusja je prepovedala izvoz goveje živine.

Izkopavanja v Pulju. Iz Pulja poročajo dne 1. t. m.: Včeraj je bil srečen dan za izkopavanja v Nesakeiju. Nedaleč od predriške nekropole (pokopališča) so našli dva spominska kamena, ki po svoji konstrukciji spominjata na kakov oltar. Dočim je eden kamenov razbit in ima le še malo ostankov od nekdanjih napisov, je pa drugi dobro ohranjen in je bil posvečen istrski boginji ljubezni in plodovitosti, E-a Avgusta. Pop. so našli na neki zaboji iz kamene dobe, ki je bil prirejen iz kamenitih plošč na najprimitivnejši način in je imel v sebi okostje človeka v čepcem položaju. Na to imenitno najdbo so našli v najvišjem delu predriške nekropole in sicer v globočini 60 cm. Kostni ni bilo možno zbrati, ker so takoj razpadli, le ena kost-stegonica in ena kost-komočnica ter lobanja so bile dobro ohranjene. Posledajo izroče kakemu strokovnjaku in nadaljnje proučevanje. Razum tega so razkrili neko čestno, ki ne odgovarja znanim rezervirjem za vodo, kakor so danes v navadi po Istri, ampak se raztrga v globočino. Dosedaj so prodrli v globočino trah metrov.

V Ljubljano je dejmo! je naslov veseligre, katero uprizori »Dramatično društvo v Trstu« v nedeljo 5. t. m. v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu s sodelovanjem nekaterih članov ljubljanskega gledališča. Igra ima 3 dejanja ter bodo v isti imeli dosti prilike razviti svoje zmožnosti razni igralci. Poteg ljubljanskih igralcev: gospe Danilove in g. Vugrinčič ter gospoda Danila in Nučič nastopila bosta izmed tržaških diletantov g. Štoka in gospa Štular. — Sklenila bo predstavo burka v 1 dejanju s petjem »Pri Vrta rju«, katero bodo proizvajali ljubljanski igralci. — Med dejanji bo pel g. Betetto, člen ljubljanske opere dve Vil harjevi pesmi in g. Vugrinčič dve šaljivi pesmi.

Kakor se vidi, je vsopred predstave zelo zanimiv in večstranski, tako da bo za marsikateri okus. — Začetek ob 6. in pol uri zvečer.

Odbor društva slovenskih dijakov upodob. umetnosti »Vesne« na Dunaju opozarja na leto 1904-5. vatopiti v katero si bode umetniško šolo ali visoko šolo, da daja v tem obziru po § 2. društ. prav. brezplačno vsakovrstne informacije.

Kdor želi torej, bodisi gleda časa ali pogojev vatopa itd., kakoršne gasibodi pojasnila naj se obrne pismenim potom na odbor »Vesne«. Društveni naslov se glasi: Dunaj III/1. Thougasse 10.

Tombola zavarovalnice za govejo živino v Bazovici. Odbor nam javlja, da je razposlal znanim rodoljubom po več ali manje sreček. Dotičniki so naprošeni v imenu dobre stvari, naj vsprejmejo srečke, da se toli potrebna zavarovalnica gmotno podpre. Srečke, ki se vračajo odboru do začetka tombole jutri popoldne (in ne do sobote, kakor je po pomoti rečeno na listkih) se bodo smatrale kakor vsprejete.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah nas vabi na svojo koncertno veselico, ki jo priredi jutri, v nedeljo v dvorani tamkajšnjega »Narodnega doma«. Kakor se nam javlja, se vrla »Adrija« jako marljivo pripravljala, da se bodo cenjeni poslušalci navžili lepega slovenskega petja. V to se je trudilo to društvo s tem, da je stavilo v program jako težke moške in mešane zборе ter lepo šaljivo igro.

Rodoljubi! Ako upoštevamo narodno delovanje tega društva in ako pomislimo na težave vseh pevskih društev, uvidimo, da se »Adrija« bori proti silnim navalom židovstva, t. j. proti narodnim nasprotnikom, ki se v lepih Barkovljah silno širijo. Torej, pri-skočimo jej v pomoč s tem, da se mnogoštevilno udeležimo jutranje veselice.

Veselica povodom razvitja društvene zastave »Bral. in pev. društva v Brjah« se vrši ob vsakem vremenu. Za goste je dovoljen poseben vlah, ki bode vozil od postaje Kamnje ob 10. uri zvečer proti Gorici in ob 12. in pol popoldne proti Ajdovščini.

Izletniki. Odhod v Drago in Vel. Gradišče vrši se bo jutri z vlakom ob 8. uri 44 min. iz kolodvora pri sv. Andreju. Oni udeleženci, kojim je nemogoče jutranji polet, pridejo lahko s popoldanskim vlakom do Divače ter potem v Lokev. Vendar priporočamo jutranjo pot in razgled z Velikega Gradišča.

Tržaška podružnica »Slovenskega planin. društva« nameravala je prirediti svoj izlet dne 12. t. m., a ker je ta dan v Gorici velika slavnost bratskega nam društva »Sokola«, moral se izlet preložiti na prvo nedeljo. Pre-skrbljeno je za jutri vse, da bode kolikor mogoče zadovoljiti vse udeležence.

Torej na veselo svidenje.

Velika narodna veselica dne 3. julija v korist naše šolske družbe mora pokazati, kaj zmoremo mi tržaški Slovenci. Lani nam je donesla lepih stotakov a letos se nadajamo še več. Na veselici bodo sodelovala tri pev-ska društva. Dalje bodo skrbele za zabavo naše rodoljubne gospe in gospice. »Somenj« v »Nižjem Novgorodu« bo kaj imenitnega! Vse, vse morajo pomagati na tem velikem delu!

Vidite, tudi druge rodoljubke po naši domovini ne spe, ampak delajo. Ko se kmalu vrši v Ljubljani »vseslovanski sokolski shod« skrbele bodo tamošnje dame za velike paviljone, kjer se bo nudilo gostom mnogo zabave in krepčils. In te velike naloge so se oprijele same ljubljanske narodne gospe in gospice. Vse delajo in tekmujejo mej seboj. Oae naj nam bodo v izglede, da tudi me storimo in delamo za šolsko družbo, od katere uživamo dobrote tudi mi tržaški Slovenci.

Vse tržaške slovenke: pomagajte nam!

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu nabralo se je na botrinjah novorojenega sv. Jakobskega Kralja Bogomila 4 K 12 stot. in sicer kazen botrom, ki so se posluževali tujink, kakor »šnitec«, »kompere«, »žih« in »šparat«. Gospod ka-spod iz Truš 2 K. Bag plati in daj mnogo posnemovalcev!

Blagajništvo.

Silna nevihta je bila v noči od srede na četrtek na Reki z gromom in deževjem.

Huda ura. Tudi na Koroškem je bila huda ura, ki je razsajala na binkoštni ponedeljek; napravila je veliko škodo. Izlasti je klesila tča okolo Špitale, pri Trgu, pri Temenici v velikovski okolici, Djekšah itd.

Italijan zabodel Slovenca. Predsinoči je v Ribembergu neki italijanski delavec za-bodel nekega 20 letnega domačega fanta v trebuh tako, da je bil v eni uri mrtev. Zgo-dilo se je to v gostilni Pavličevi pod gradom. Aretirali so dva Italijana in tudi gostilničarja, ki je brat župana P.

Dvoboj. — Demonstracija. — »Lé-capiatini« in iredentovci. Pred par meseci so si bili nekaj sporekli na Acquedotto ne-kateri členi društva »Vita dei giovani« z ne-katerimi členi društva »Lega patriottica della gioventù triestina«. Stvar je šla toliko časa naprej, da je prišlo do dvoboja mej obema društvoma, katerih je prvo iredentističnega, a drugo avstrijsko - patriotičnega mišljenja. Temu poslednjemu društvu so nasprotniki nadeli priimek »lécapiatini«. Vsako izmed teh dveh društev je delegiralo svojega zastopnika, naloživši jima, da branita društveno čast. »Lega patriottica« je delegirala g. Antona Verdier, a »Vita dei giovani« g. Henrika Bemporat. Dvoboj se je pa vršil — na satlje — v četrtek predpoludne v tukajšnji veliki vojašnici. Izid dvoboja je bil ta, da je zadobil

Bemporat, torej zastopnik iredentovskega društva, štiri težke rane: eno na glavo, eno na desno ramo, eno v levo stran prsi in eno v levo stegno, dočim je bil zastopnik avstrijsko ri-slečnega društva, Anton Verdier, le lahko ran-jen v kazalec desne roke.

Ta izid dvoboja je pa silno ogorčil člene iredentovskega društva. Sinoči se jih je zbralo kakih 100 ter so šli na trg Goldoni pred hišo št. 6, kjer se nahaja sedež društva »Lega patriottica« in so tam začeli vpiti in žvi-zgati.

V sedežu »Lega patriottica« se je pa nahajalo kakih 30 členov. Ko so slišali vpitje in žvižganje, so pa vsi prileteli na ulico ter se zapodili v demonstrante. Navstala je bitka: patriotične palice so padale po iredentistič-nih bučah in, nasprotno, iredentistične pesti so udrihale po patriotičnih črepinjah. Posegli so vmes redarji ter razporedili bojevnike. To-liko eni, kolikor drugi so pustili na bojišču mnogo — palie, klobukov, gumbov in en bokser. V metežu je bil aretovan 28-letni občinski uradnik Silvij Sillani, in sicer, ker je pri pretepanju rabil bokser. Očividci nam zatrjajo, da so se vdeležili boja tudi »Pic-colovi« uslužbeni v uniformi; ne vemo pa če kakor bojovníki, ali kakor — poročevalci z bojišča.

Poskus samomora. 21 letna Josipina Živic, stanujoča v ulici del' Industria št. 508, je sinoči ob 9. uri, v svojej sobi ustrelila z revolverjem v glavo. Krogla se je jej zarila mej kosti v zunanjem kotu de-snega očesa. Telefoničnim potom pozvan je prišel k njej zdravnik se zdravniške postaje ter jej izdrl kroglo. Pustil jo je doma, ker se ni bati hudih posledic.

Za uzrok tega poskusa, ve njea zaro-čenec.

Nezgoda na delu. 39 letni mašinst Stefan Letić, stanujoči v ulici Vincenzo Bellini št. 1. je včeraj predpoludne delal okolo strojev na italijanskem parniku »Monte Pramiña«, ki je vsidran v prostej luki ob pomolu številka 1. — Mej delom pa mu je padel zelo težek pokrov nekega ci-lindra na spodnji del života in ga grozno poškodoval. Poklicali so telefoničnim potom zdravnika se zdravniške postaje, kateri mu je podelil najnujnejšo pomoč ter ga dal potem odpeljati v mestno bolnišnico.

Gozd v plamenu. Včeraj, kmalu po poludne je začelo goreti na Martušinu (Scala santa) v gozdu, ki je last bratov Ivana, Josipa in Jušta Hrovatin na Opišah. De-lavci, ki delajo tam blizu na gradnji želez-nice so prvi opazili požar ter so hiteli gaš-t. Okolu 1. ure in pol so pa prišli mestni ga-silci, in sicer peš, ker so morali pustiti svoj vez z brizgalnico v Rojanu. To pa zato, ker so šli po napačni cesti: mesto da bi bili šli namreč po starej openski cesti, so šli po Rojanu, a tu je pot tako v breg, da sploh ni mogoče po njej voziti.

Zgorelo je gramovje in trava za kak h 2000 štirjaskih metrov na široko. Kako da je nastal ta požar, je neznano.

ljanska renta 102¹/₂, tržni diskont 1¹/₁₆, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke. Mijna.

Tržna poročila 3. junija.

Budimpešta. Pšenica za oktober 9.13 do 9.14. Rž za oktober 6.84 do 6.85. Oves za oktober 5.79 do 5.80. Kruza za julij 5.29 do 5.30, za avgust 5.40 do 5.41.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje rezervirano, mirno. Prodaja 12.000 meterskih stot., ob odpreta komaj vzdržano, a o sklepu nespreme-njeno. Druga žita nespremenjena. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave-rage za tek. mesec po 50 kg 39.25 frk, za sept. 40.—

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za junij 32¹/₄, za september 32¹/₄, za dec. 33¹/₄, za marec 34¹/₄, mirno. Kava Rio navadna loco 32—34, navadna rečna 35—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 18.45, za julij 18.60, za sept. 18.85, za oktober 19.—, za dec. 18.90, za marec 19.30. Mlačno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 9¹/₁₆ Sh. Stalno Java 10.6— Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melissilá promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bode če dobave, vzdržano, 5 stot. znižanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.65, rž za julij 14.50, za julij-avgust 14.40, za september-de-cember 14.25 (mirno). — Pšenica za tekoči ma-sec 22.30, za julij 20.30, za julij-avgust 20.30, za september-december 20.25 (mlačno). — Moka za te-koči mesec 27.45 za julij 27.65, za julij-avg. 27.20 za september-december 27.25. (mlačno). Repič-no olje za tekoči mesec 16.75, za julij 16.25, za julij-avg. 16.25, za sept.-december 17.75 (stalno.) Spirit za tekoči mesec 40.—, za julij 39.75, za julij-avg. 39.75, za sept.-december 35.50 (trdao). Sladkor surov 88° usn 24¹/₄—24¹/₂ (mirno), bel za tekoči mesec 27¹/₄, za julij 27¹/₄, za julij-avgust 28¹/₄ za okt.-jan. 29¹/₄ (mirno), rafiniran 60¹/₂—61 Vreme: nestanovitno.

V najem

se oddajo dve sobi in kuhinja v Šked-nju št. 463. Naj se oglasi upravnistvu.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurencea.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ustrovan cenik brezplačno in franco

Hermangild Tocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z me-deno žico, od umetnih cvetlic s tra-kovi in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev

Prodaja na debelo in drobno.

Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

Svoji k svojim!
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoleća pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb
z jamstveno glavnico **500.000** kron
in temeljno glavnico **200000** kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu ob najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnina pri prvih d. ravnih zavodih. **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu** — že da ne gre denar v tujino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnanje izro. bilo gosp. **IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11. Svojim pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA RYBARA** odvjetnika v Trstu.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšje

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobje brezplačno.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.
Telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in j. obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun **816.004.**

Planinsko zdravilišče in žvepljene kopelji „Ladis“ (stacija Landeck na Tirolskem); jako romantične, prijetne in komfortne; izvrstna penzija od K 4.— naprej.

Prospekti zastoj od zdraviliščne uprave.

FRAN KALASCH

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

Zaloga izgotovljenih oblek

za moške in dečke.

Velik izbor hlač za delavce.

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

FRAN KALASCH

Ivan Pivk

Selo, pošta Žiri, Notranjsko, ponuja izborni svoj brinjevee razne vrste. Na stotine pohvalnih pism na razpolago. Cene po dogovoru. Pošilja se proti povzetju v vseh mogočih količinah. Za kakovost jamčim

Orij. krema od arnike in breze

Vegetalni sok, ki se cedi iz breze, ako se jo uvrti, je že sam na sebi izza davnih časov poznan kot jako izvrstno lepoto lo; ako se ga pand-predpisu iznajdi teaj pripravi v kremo ali kemični način s primerno rastline arnika se le sedaj zadob pravo čudovito moč. Ako se zvečer s tem namaže obraz ali druge kožne dele, odpadajo že naslednje jutro skoro nevišne luščine od kože, koja postane jako bela in nežna.

Ta krema odpravlja iz obraza vse grbe in kozce ter podeluje istemu mladostno barvo; koži podeli belobo, nežnost in svežost; odpravi v najhitrejšem času pege, žoltino, urojena znamenja, rudečico na nosu, zakužne črve kakor tudi vse druge nesnage na koži.

Cene lončku z navodilom 3 K, večji lonček 5 K še večji 7 K. Pošiljanje se vrši po povzetju ali predplačilu potom glavne zaloge

M. Feith, Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45.

Prve in jedine želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varežena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepje pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitev in pošiljavo po jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Razglas.

Podpisano Županstvo občine Dutovlje naznanja da se bude dne 12. junija 1904. ob 4. uri popoldne v tukajšnji občinski pisarnici oddalo na javni dražbi naprava ali zdanje nove občinske kladnice za živino. Stavbeni načrt, proračun stroškov in dražbene pogoje si vsak podjetnik, kateri misli pristopiti omejeji den k dražbi, lahko ogleda pri podpisnem županstvu.

Županstvo Dutovlje,
dne 29. maja 1904.

Ivan Ravbar
župan

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANION SANZIN** - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zajamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat.

Modrci in drobnarije ter izdelki za delačce.

Vse po jako ugodnih cenah.

Prodajalnik izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navednih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

STALEN ZASLUŽEK

dobi več spretnih zastopnikov za življensko zavarovanje pri naši tukašnji občeznani, solidni in dobro upeljani zavarovalnici. Tudi začetniki se sprejemajo pod jako ugodnimi pogoji, ter se po dokazu njih sposobnosti v najkrajšem času tudi stalno namesujejo.

Ponudbe pošiljati je pod naslovom — **„soliden zastopnik“** — na upravništvo „Edinosti“.

Za birmo!

Fotografični atelijer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. botrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Porečanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega poroavnega pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Prodajalnica jestvin

ki se nahaja v jako obljudenem kraju mesta z malo najemnino, se radi bolezni v družini takoj proda. — Ponudbe sprejema uprava lista „Edinosti“.

Kavarna v Sv. Ivanu na Vrdeli.

Danes ob 7. uri zvečer in v nedeljo, dne 5. t. m. ob 5. uri in pol popoldne

dva velika koncerta

Svira tržaški orkester pod vodstvom Arbanašica.

Dobi se izvrstno plzemsko pivo, mrzle jedi in sladoled po jako zmerni ceni.

Ustrop brezplačen.

„VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju

Glavno poverjenišstvo za Trst, Istro in Goriško je: **Trst-Barkovlje 426.**

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:

a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na deto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnice po 50 vis., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisklenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;

b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrsti.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnanje zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovinci! pristopajte k domači zavarovalnici!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih plem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Bekompt in inkasno mesto.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.